

Mountaineering and Climbing Federation), Міжнародний союз охорони природи (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources — IUCN), Союз міжнародних асоціацій (Union des Associations Internationales — UIA) [8].

Організації різного профілю сфери туристичних послуг включають Асоціацію всесвітніх експедицій (World Expeditionary Association — WEXAS), Міжнародна асоціація бухгалтерів-експертів сфери гостинності (International Association of Hospitality Accountants — AIA), Міжнародний туристичний союз (Touristik Union International — TUI), Робочу групу з кооперативного туризму при Міжнародному кооперативному альянсі (ICA Working Party on Co-operative Tourism) [6].

Таким чином, міжнародні туристичні організації відрізняються за статусом, цілями, задачами та формами організації. Але всі вони спрямовують свою діяльність на підтримку інтересів туристичних компаній, на формування певної політики у відносинах з урядовими туристичними організаціями, готельними, транспортними, страховими та іншими компаніями та об'єднаннями; попереджують і вирішують конфлікти в туристичній діяльності; сприяють розвитку міжнародного туризму та залученню до нього населення різних країн. Вище названі організації - це лише окремі приклади успішного функціонування міжнародних туристських організацій, форми та принципи їх діяльності. Міжнародна співпраця в сфері туризму має яскраво виражену інтегративну тенденцію та спрямованість на подальше вдосконалення, що, поза сумнівом, позитивно позначиться на загальному розвитку цієї галузі як у глобальному масштабі, та і для кожної країни окремо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кіптенко В. К. «Менеджмент туризму»: Підручник. — К.: Знання, 2010. — 502 с.
2. Мальська М.П. «Міжнародний туризм і сфера послуг»: Підручник. Затверджено МОН / Мальська М.П., Антонюк Н.В. — К., 2008. — 661 с
3. Пуцентейло П.Р. «Економіка і організація туристично-готельного підприємництва»: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 344 с.
4. Устименко Л. М., Афанасьєв І.Ю. «Історія туризму»- Навчальний посібник. — К.: Альтерпрес, 2005. — 320 с.
5. Школа І.М. «Менеджмент туристичної індустрії»: Навчальний посібник / За ред. проф. І.М.Школи. - Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2003. - 662 с.
6. «Міжнародні туристичні організації». [Електронний ресурс]. URL: vokrug-sveta.com.ua/
7. «International Tourism Organizations». [Електронний ресурс]. URL: <http://www.travelguidesinternational.com/>
8. «Tourist Organization list». [Електронний ресурс]. URL: <http://encyclopedia2.thefreedictionary.com/>

Варакута Х.

Науковий керівник – Сеньовська Н. Л.

ОРГАНІЗАЦІЯ В. О. СУХОМЛИНСЬКИМ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ПОНЯТЬ

«Щоб не перетворити дитину в сховище знань, скарбницю істин, правил і формул, потрібно навчити її думати» – зауважує В. О. Сухомлинський [1, с. 125]. Відомий український педагог у своїх працях розкриває складність керівництва процесом формування мислення дитини. Царством допитливої і наполегливої думки є навколишнє середовище. Однак, природа стає потужним джерелом здобування знань та формування вмінь і навичок лише тоді, коли вихованець проникає думкою в причинно-наслідкові зв'язки між її об'єктами і явищами. Керівництво послідовністю мислення дитини – складний процес. Тільки досвідчений учитель зуміє цілеспрямовано спрямувати наочно-образне мислення, характерне для молодших школярів, у русло формування теоретичних знань. Результатом цих знань є поняття.

Мета статті – охарактеризувати організацію В. О. Сухомлинським пізнавальної діяльності учнів у процесі формування природничих понять.

В. О. Сухомлинський любив повторювати: "Тут, у природі, вічне джерело дитячого розуму" [2, с.18]. Він вважав дуже важливим, щоб перші істини діти отримували з оточуючого світу, щоб дитину через світ природи вводили в світ суспільних відносин. "Школа під голубим небом", або, як її ще називали, "Школа радості" — справжнє талановите відкриття В. Сухомлинського. У ній уроки проходять на природі. Ідея такої школи зустрічалась ще у Ж.-Ж. Руссо, але Василь Олександрович розвинув, поглибив і переосмислив її. У його працях вона набула цілеспрямованого універсального характеру, вид цілісної педагогічної доктрини [4].

Процес пізнання В. О. Сухомлинський розглядав як керовану школою і суспільством діяльність підростаючого покоління щодо оволодіння знаннями. Він досліджував мотиви, емоції, стимули і включив їх у систему активного педагогічного впливу. Результати різних форм впливу на процес пізнання він ставив у залежність від пробудженого почуття подиву, радості відкриття, емоційної сприйнятливості і тісного зв'язку з практикою, життям. Він вважав емоційну насиченість процесу навчання законом щодо розвитку дитячого мислення [3].

Гортаючи сторінки його праць про природу, знаходимо цікаві підходи до виділення суттєвих ознак окремих елементів природничих знань та встановлення взаємозв'язків між ними.

Засвоєння первинних понять «жива природа» і «нежива природа» у свідомості дітей відбувається під розумним керівництвом вчителя. Формування цих понять великий педагог здійснює під час екскурсій у природу. Наприклад, зупинившись біля високого урвища, діти розглядають розріз ґрунту. Вони з зацікавленістю вдивляються в шари глини, піску різних кольорів, порівнюють верхній шар ґрунту, чорнозем,

з глибинними шарами і з'ясовують, що в ньому є коріння рослин, відмерлі рештки комах, а в глибинних цього немає. [1, с. 147]

– Подивіться, діти, на зелений кущик трави, що виросла на краю обриву, і на цю полосу золотистого піску. Яка відмінність між травою і піском ?

Учні дають такі відповіді:

– Трава влітку росте, восени в'яне, навесні знову оживає... – говорять діти.

– Трава має маленькі зернятка, вони випадають на землю, і з них виростають нові стебла.

– А пісок? – запитує вчитель.

Таким чином, в процесі евристичної бесіди вчитель разом з учнями з'ясовує істотні ознаки живої природи: все живе народжується, росте, відмирає, розмножується.

Аналогічно школярі разом із вчителем порівнюють маленький камінчик з клиновим листочком, осколок червоного скла з квіткою ромашки, рибку з гусачим пером, чавунні перила мосту з стеблом хмелю, що в'ється по дереву. Поступово учні доходять висновку, що одні предмети живі, інші – неживі. Що живі відрізняються від неживих тим, що вони народжуються, дихають, живляться, розмножуються і відмирають.

Досить цікавими є способи організації В. О. Сухомлинським пізнавальної діяльності учнів у процесі встановлення причинно-наслідкових зв'язків між об'єктами живої і неживої природи.

У теплиці, де старші учні вирощують огірки, помідори, ячмінь, овес, молодші школярі здивувалися. Адже все це росте на піску і щебені. Від здивування починається мислення. Вчитель ознайомлює дітей з розчином хімічних речовин, а саме, білого порошку у воді, яким поливають суміш піску і щебеню, а коріння рослин бере цей розчин. Рослини ростуть і плодоносять. А ось у плоских посудинах зелені стебла ячменю ростуть навіть без піску і каміння: корені беруть поживні речовини прямо із хімічного розчину.

Однак для життя рослин цього замало. У хмарні і холодні дні теплицю освітлюють і обігривають.

Придивившись уважно до цвітіння і плодоношення рослин, діти зауважили, що неживе стає засобом для існування живого лише там де є світло, тепло і вода.

Вчитель з учнями розглядає відмерлі рештки рослин у перегної, на якому старшокласники теж вирощують свої овочі, доводить залежність від нього родючості ґрунту. При цьому спільно з учнями з'ясовує про існування причинно-наслідкових зв'язків між живою і неживою природою. «Чим більше дитина дізнається, чим більше відкриває не помічених у повсякденному житті закономірностей, тим глибше стає бажання все знати, тим помітнішою стає чуттєвість органів сприйняття до явищ навколишнього світу, тим тонший зв'язок органів сприйняття з мисленням» [1, с. 134].

Перші наочні уявлення про причинно-наслідкові зв'язки у природі є дуже важливими для подальшого розумового розвитку дитини. Вони примушують її замислюватися: «Як це прозорий розчин перетворюється у товстий стовбур, у яскраві квіти, соковиті плоди? Чому з одного і того ж розчину виростають зелені огірки і червоні помідори? Чому від перегною, який внесли в ґрунт, рослини зеленіють? Як це сонце «робить» із неживого живе?» Все це спонукає до пізнання таємниць складних природних процесів.

Отож, досвід В. О. Сухомлинського доводить, що дуже важливо, щоб спосіб мислення учнів у процесі формування природничих понять ґрунтувався на дослідженні, пошуках. Щоб усвідомленню наукової істини передувало накопичення, аналіз, зіставлення і порівняння фактів. При цьому кожне поняття наповниться реальним змістом причинно-наслідкових зв'язків, які встановлюються допитливим спостерігачем. Свідомо оперуючи абстрактними поняттями дитина подумки повертається до тих уявлень, фактів, картин, образів на основі яких ці поняття сформувалися. Знахідки видатного педагога доцільно використовувати у школі і нині.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сухомлинский, В. Сердце отдаю детям / В. А. Сухомлинский. - К. : [б. в.], 1988. - 272 с.
2. Сухомлинський В.О. Вибр. твори. В 5-ти т. К.: Рад. школа, 1979—1980.— Т.3. — 548с.
3. Сухомлинський В.О. — видатний український педагог ... pidruchniki.ws › Педагогіка
4. Сухомлинський В.О. про розумове виховання - Педагогіка ...
5. pidruchniki.ws › Педагогіка

Ніколаєва О.

Науковий керівник – асист. Бронцький Р. В.

ПРИДНІСТРОВСЬКИЙ ЛІВОБЕРЕЖНИЙ КАРСТОВИЙ РАЙОН ПОДІЛЬСЬКО-БУКОВИНСЬКОЇ КАРСТОВОЇ ОБЛАСТІ

Печери у гіпсах Подільсько-Буковинської карстової області – це унікальні явища природи. У зв'язку із своєю винятковістю вони малодосліджені й саме тому становлять перспективу для дослідження. Більше того, потребують її, оскільки їх без перебільшень можна назвати «чорними плямами» науки.

Дана робота мала на меті розробити чітке уявлення про вивчений регіон, його карстові особливості, систематику, перелік печер, що входять до даного району. Намагалися систематизувати відомості попередніх досліджень та розробити рекомендації щодо планування подальших досліджень Придністровського Лівобережного району

Актуальність дослідження полягає у характеристиці карстових порожнин Придністровського Лівобережного карстового району із врахуванням сучасних даних.